

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Dosar nr.10078/2/2011

SENTINȚA CIVILĂ NR.3309
Ședința publică de la 16 mai 2012
Instanța constituită din:
PREȘEDINTE: DECEBAL CONSTANTIN VLAD
GREFIER: ELENA CHIRĂNUȘ

Pe rol, pronunțarea asupra cererii în contencios administrativ și fiscal formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu pârâtul **POPA CONSTANTIN**, având ca obiect – constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr.24/2008).

Dezbaterile au avut loc în ședința publică de la 02.05.2012, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, dată la care Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea succesiv la datele de 09.05.2012 și 16.05.2012, când a pronunțat următoarea sentință:

CURTEA,

Deliberând, constată:

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei secții la data de 25.11.2011, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a chemat în judecată pârâtul POPA Constantin, solicitând instanței ca prin hotărârea ce o va pronunța să constate că pârâtul a avut calitatea de lucrător al Securității.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat următoarele:

„ În fapt, prin cererea nr. P 2773/05/22.01.2010, adresată C.N.S.A.S. de către domnul [REDACTAT], se solicita verificarea sub aspectul calității de lucrător al Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului fond informativ nr. I 61066 (cotă C.N.S.A.S.). În acest dosar, domnul POPA Constantin a întocmit documente care se regăsesc în volumul 1, la filele 5, 7, 8, 9, 10, 11,13, 14, 15. Ținând cont de prevederile art. 1 alin. 7 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată este legală.

În fapt, așa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. Di/1/1836/05.09.2011, precum și al înscrisurilor pe care le atașăm acțiunii noastre, domnul POPA Constantin a avut gradul de locotenent în cadrul Inspectoratului Județean Caras - Severin, Serviciul 1 (1987, 1988).

În această calitate, domnul POPA Constantin a participat activ la urmărirea unui inginer semnalat cu „manifestări dușmănoase la adresa partidului și statului nostru, comentând în mod necorespunzător situația prezentă din țara noastră”. Astfel, pârâtul a procedat la interceptarea corespondenței acestuia, precum și la instruirea și dirijarea surselor „VASILE” și „SABIN” „pentru a stabili poziția actuală” a obiectivului.

Față de cele expuse anterior, considerăm utilă următoarea precizare: definiția legală a noțiunii de lucrător nu presupune situațiile în care respectivele persoane (ofițeri, subofițeri) încălcau întregul sistem juridic în vigoare înainte de 1989, ci doar cazurile în care aceștia suprimau sau îngreădeau <drepturi și libertăți fundamentale ale omului>. Din punctul de vedere al legiuitorului, este irelevant dacă aceste încălcări sau limitări aveau susținere legală sau regulamentară. Altfel spus, un angajat al Securității care, respectând instrucțiunile din acea vreme, ar fi instrumentat un dosar încălcând, pe

motive politice, drepturi și libertăți fundamentale stipulate de Constituția de la acea dată, precum și de normele internaționale, la care România era parte, respectivul se înscria în sfera lucrătorilor Securității, în sensul prevederilor O.U.G. nr.24/2008 cu modificările și completările ulterioare.

Așa cum reiese din toate documentele cuprinse în Nota de Constatare amintită anterior, pe care de altfel le-am, reținut și în motivarea acțiunii noastre în constatarea calității de lucrător al Securității, activitatea domnului POPA Constantin se remarcă prin acțiunile ce au avut ca efect îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Opinăm astfel că activitățile desfășurate de către domnul POPA Constantin, în calitate de angajat al fostei Securități, au îngădit dreptul la viață privată, prevăzut de art.33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Pentru argumentele prezentate anterior, considerăm că sunt asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, pentru a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității”. Astfel, norma citată impune îndeplinirea următoarelor condiții pentru a se putea reține calitatea invocată:

1. Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989. Or, în speța dată, această condiție este asigurată deoarece, așa cum am mai precizat, domnul POPA Constantin a avut gradul de locotenent în cadrul Inspectoratului Județean Caras - Severin, Serviciul 1 (1987,1988).

2. În calitatea menționată la punctul 1, să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată prin acțiunile expuse pe larg anterior.

Așa cum se poate observa, toate măsurile întreprinse de către domnul POPA Constantin au încălcat flagrant drepturi și libertăți fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare și la acea dată; acțiunile întreprinse de către domnul POPA Constantin au presupus încălcări grave ale dreptului fundamental la viață privată și ale celui la libera exprimare.

În drept, ne întemeiem acțiunea pe conținutul articolelor: art. 1 alin. 7, art. 2 lit. a, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 27 alin. 1 și 5, art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea Colegiului C.N.S.A.S. nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 112 al Codului de Procedură Civilă.

Prin întâmpinarea depusă, pârâtul a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, arătând următoarele:

„ Nota de constatare nr. DI/1/1836/05.09.2011 întocmită de C.N.S.A.S. DIRECȚIA INVESTIGAȚII nu este datată și semnată de către persoana care a întocmit-o, este scanată indescifrabil la „vizat” și nu conține semnătura și stampila conducătorului instituției, prin urmare, consider că nu poate constitui un temei legal pentru promovarea în instanță a acestei cauze civile;

- Susținerea căreia „pârâtul a procedat la interceptarea corespondenței...” este neadevărată, deoarece, conform instrucțiunilor de lucru ale fostei Securități, O ASTFEL DE MĂSURĂ SE DISPUNEA DE CĂTRE ȘEFUL UNITĂȚII. RESPECTIV ȘEFUL SECURITĂȚII CARAȘ-SEVERIN DE LA ACEA DATĂ, la propunerea lucrătorului și se executa numai de organul specializat din care subsemnatul nu a făcut parte.

Prin urmare, în mod eronat, se susține faptul că aș fi interceptat corespondența inginerului semnalat cu manifestări dușmănoase la adresa partidului și statului, în condițiile în care aceasta era o activitate desfășurată de un compartiment specializat, compartiment din care eu nu am făcut niciodată parte.

Vă rog onorată instanță să observați faptul că, dosarul fond informativ nr. I 61066 (cotă C.N.S.A.S.) NU A FOST DESCHIS LA INIȚIATIVA MEA, ci la ordin, pe baza rezoluției comandantului pusă pe un material furnizat, din câte îmi amintesc, de

compartimentul specializat la care am făcut referire mai sus, iar din analiza documentelor aflate în acest dosar rezultă că, subsemnatul a avut un rol secundar și nu am participat activ, așa cum susține reclamanta, la urmărirea inginerului respectiv aflat în preocupările organului de securitate.

Onorată instanță, activitatea lucrătorilor Securității (subsemnatul am lucrat 4 ani în această instituție) era de tip militar supusă ordinelor și regulamentelor militare, bazată pe depunerea unui jurământ și desfășurată într-o instituție structurată pe o ierarhie bine delimitată și bazată pe acte de comandă nesupusă jurisdicției de contencios administrativ.

În calitate de militari, cadrele de informații trebuiau să se conformeze prevederilor Statutului corpului ofițerilor, Statutului corpului măștrilor militari și Statutului corpului subofițerilor, aprobate prin HC.M. nr.924/1964, care prevedeau obligația cadrelor militare să fie loiale și devotate statului român, să respecte jurământul militar și prevederile regulamentelor militare, să execute întocmai și la timp ordinele comandanților și ale șefilor.

Constituția din 1965 prevedea că secretul corespondenței și al convorbirilor telefonice este garantat, fără a stipula restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți fundamentale, prin lege, pentru rațiuni de apărare a securității statului, cum face Constituția României din 1991, art.53.

Onorată instanță, student fiind al Facultății de Drept București, curs fără frecvență, în perioada 1986-1990 cât am activat ca ofițer activ, aveam cunoștință de faptul că interceptarea comunicațiilor și a corespondenței se fac cu încălcarea prevederilor Constituției în vigoare la acea vreme, în baza aprobării date de comandantul unității, iar militarii trebuiau să execute ordinele date, de care nu pot fi făcuți responsabili.

Din păcate, „legat” fiind de un contract de 9 ani, ordinele trebuiau executate întrucât nu aveam altă alternativă, precum demisia, drept câștigat de militari după revoluție, neexecutarea ordinelor fiind grav pedepsită pe linie militară iar dezertarea era infracțiune.

În concluzie, consider că înscrisurile depuse de reclamant în cauză nu probează vinovăția mea de a li îngădit dreptul la viață privată prevăzut de art.33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art.17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice. Se poate constata fără nici un dubiu că, eu personal, nu am întreprins nici o acțiune de natură a îngădi dreptul la viață privată al nici unei persoane, respectând legile, ordinele și instrucțiunile de muncă, acțiunea invocată de reclamantă fiind nefondată din lipsă de probe.”

La dosar au fost depuse înscrisuri.

Analizând actele dosarului, Curtea reține că situația de fapt prezentată în cuprinsul cererii de chemare în judecată și al notei de constatare corespunde realității, fiind confirmată de înscrisurile depuse la dosarul cauzei. Astfel, Curtea constată că pârâtul a avut gradul de locotenent în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Caraș Severin și, în această calitate a desfășurat activități prin care a îngădit persoanei cercetate dreptul la secretul corespondenței și al convorbirilor telefonice, viața privată (art. 33 din Constituția din 1965 și art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Astfel, pârâtul a participat activ la urmărirea unei persoane semnalate cu „manifestări dușmănoase la adresa partidului și statului” care comenta „în mod necorespunzător situația” din România acelor vremuri. În acest context, pârâtul a întocmit note de analiză, propunând măsuri concrete de urmărire informativă și instruirea unor informatori pentru a lua legătura cu persoana urmărită în vederea stabilirii reacției acesteia și preocupărilor sale actuale. De asemenea, Curtea reține că din înscrisurile atașate dosarului cauzei rezultă că pârâtul a solicitat interceptarea corespondenței persoanei urmărite și a primit rapoarte ale informatorilor cu privire la aceasta.

Curtea constată că încălcarea drepturilor fundamentale ale omului de către lucrătorii fostei Securități era un fapt de notorietate în perioada comunistă și că nu existau acte normative care să impună obligația persoanei fizice de a deveni lucrător al Securității; angajarea în aceste structuri se făcea pe baza liberei opțiuni a persoanei care îndeplinea și celelalte condiții prevăzute de lege. Ca urmare, nu se poate afirma că lucrătorii fostei Securități sunt lipsiți de orice responsabilitate, în condițiile în care acțiunile lor tindeau la conservarea dictaturii comuniste, nu la apărarea suveranității și independenței României.

Curtea apreciază drept nerelevante susținerile pârâtului conform cărora și-a îndeplinit obligațiile de serviciu, respectând legea și regulamentele militare edictate de statul totalitar, dat fiind că dispozițiile art. 2 lit. a) din OUG nr. 24/2008 nu condiționează existența calității de lucrător al Securității de respectarea sau nu a legislației din perioada comunistă.

În opinia Curții, aprecierea existenței unei încălcări a drepturilor omului nu se poate face în raport cu legi represive, creație a statului totalitar comunist. Așa-zisele amenințări la adresa siguranței naționale constituiau în fapt amenințări la adresa regimului antidemocratic instaurat de partidul comunist.

Față de considerentele mai sus expuse și văzând disp. art. 2 lit. a) și art. 11 din OUG nr. 24/2008, Curtea va admite acțiunea așa cum a fost formulată și va constata că pârâtul a avut calitatea de lucrător al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr.55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **POPA CONSTANTIN**, născut la data de 05.04.1957, în Lădești, jud. Vâlcea, fiul lui Ilie și Elena, domiciliat în jud. Caras - Severin, mun. Reșița, _____

Constată că pârâtul a avut calitatea de lucrător al Securității.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi 16.05.2012.

PREȘEDINTE
Decebal Constantin Vlad

GREFIER
Elena Chirănuș

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

OK